

materialo, per kiu oni ĉirkaŭigas pentraĵon, spegulon, fenestron ktp : la orla ~o mirinde reliefis la nigran figuron de la maljunulo (Kp GARNITURO). 2 Vidajo, kiu ĉirkaŭas ion : la urbo kuŝis en ~o el freŝa verdaĵo ; la palaco liveris bonegan ~on al nia kongreso (Kp FONO). 3 Ĉio, kio ĉirkaŭas ian okazaĵon ; cirkonstancoj ĉirkaŭantaj ĉefan pasadon : la disdonado de la diplomoj okazis samtage, en la ~o de adiaŭa vespero aranĝita je la honoro de nia fremda samideano ; ta historia ~o de tiu citajo estas sufiĉe konata. 4 Difinitaj limoj de la reguloj k celoj de iu organizo, doktrino aŭ verko : establi novan organizon en la ~o de nia asocio ; tiu agado okazas ekster la ~o de nia ofico ; ni proponas nur krei neŭtralan ekstaron ~on, kiu povus unuigi inter si ĉiujn memstare pensantajn homojn Z ; la naciaj ~oj ; krevis la malnovaj ~oj de la sciencoj. -I Z (tr), en ~igl. 1 Ĉirkaŭigi per ~o : en ~igi fotografajn ; ~i fenestron per cedro Z ; ore ~ila kameo Z. 2 Ĉirkaŭi, kvazaŭ ~o : la herbejo estis en ~igila de altaj montoj Z ; blue ~itaj okuloj Z. RIM. : Estus preferinde uzi enkadrlgi en la 1-a propra senco, k kadrl en la 2-a metafora.

kadrato (Ti). Malgranda vergo, havanta kvadratan sekcon, iom pli malalta ol presliteroj k uzata por apartigi kompositajn vortojn, por intermeti presliterojn ktp. ~eto. Malgranda k mallarga ~o.

kaduceo. Vergo provizita per du flugiletoj, ĉirkaŭ kiu volvigas du serpentoj, atributo de Merkurio.

* **Kaduka**. 1 Baldaŭ falonta, ruiniga (io) : ~a domelo Z, barilo Z, muro ; malhela k ~a urbo apud la Rejno (Kp SANCELIGA, KLINIGANTA, VERMOTRUA, VELKA, PUTRA, ŜIMA). 2 Baldaŭ mortonta, malforta, malsanema pro maljuneco (iu) : mia patro estis neniel ~a, kiam ti mortis Z ; ~ulo ; la surdeco estus unu el la plej oftaj ~aĵoj de la maljunuloj ; ~ulejo. 3 Baldaŭ finiĝonta, malaperonta, nedaŭra, nefirma (io) : sur la nuboj la suno pentris ~ajn ĉielarkajn figurojn B ; la lago kuŝis sub ~a nebulo B ; ~aj esperoj B ; homaj intencoj estas ~aj kompare kun la dekretoj de l' ĉielo B ; sen mi viaj aferoj estus tre ~aj Z ; ~a vidpunkto ; la entrepreno estas en ~a stato. 4 (io) Perdinta sian juran efikon pro transpaŝo de difinita templimo,

senvalidiĝinta : ~a klaŭzo. ~eco. Stato de iu aŭ io ~a (Kp KREPUSKO, AGONIO). ~ega. Senkonsciiginta pro granda maljuneco. ~egeco. Senkonsciga malsano de la maljunuloj. ~igl. lgi ~a : ~iĝinta morale k mense Z (Kp VELKI, KONSUMIĜI).

* **Kafo**. 1 Semgrajnoj de ~arbo. 2 Trinkajo preparita el tiuj grajnoj. ~arbo, ~ujo. Araba arbo el fam. rubiacoj (*coffea arabica*). ~ejo. Loko, kie oni trinkas ~on k aliajn sensoifigajn. ~kruĉo. Vazo por fari aŭ enteni la ~trinkaĵon. ~ujo, ~skatolo. Ujo por konservi la ~grajnojn.

kafelno ☞ ☞. Alkaloido ekstraktita el kafo, uzata en la medicino por fortigi k stimuli la koron aŭ nervojn.

kaftano Z. Longa drapa vesto de Judoj k Turkaj.

* **Kaĝo**. 1 Portebla loĝejo, el metal-fadenoj aŭ lignaj vergetoj, en kiu oni konservas vivajn birdojn aŭ malgrandajn bestojn. 2 Portebla aŭ fiksa granda loĝejo, el feraj stangoj k kradoj, por enfermi sovaĝajn bestojn aŭ homojn.

* **Kahelo**. Plato el ia ajn materio, krom ligno, kiun oni uzas por pavimi aŭ tegi internon de domo, fornon ktp. Kp CERAMIKO, FAJENCO.

* **Kaj**. Konj. liganta du frazojn, poziciojn aŭ vortojn havantajn saman gramatikan rolon, k signifanta « plie, aldone ». RIM. : Kelkfoje kaj... kaj estas uzata anstataŭ tiel... tiel : ~ mi ~mia frato Z.

Kajo. 1 Terbenkego, firmigita per muro, laŭlonge de rivero aŭ ĉe la marbordo, uzata kiel strato aŭ elŝipejo. 2 Alia trotuaro konstruita laŭlonge de fervojo por ebligi al la pasaĝeroj facilan en- k elvagonigon : la staciaj ~oj.

* **Kajero**. Kunigaĵo da kelkaj paperfolioj, falditaj aŭ ne : ~o por skriblernado ; tiu libro enhavas dek ~ojn kune binditajn ; eldoni libron per apartaj ~oj Z.

kaĵto = drako 2 k 3.

* **Kajuto**. Sursipa ĉambreto, por ŝipanoj aŭ pasaĝeroj. Kp BUDO.

Kakao. Grajno, entenata en la frukto de la ~ujo, k el kiu oni faras la ĉokoladon. ~ujo. Arbo el la fam. de malvacoj (*theobroma cacao*).